

24 Αυγούστου 2011
www.geostrategy.gr

Λιβύη: εσωτερικοί και εξωτερικοί δρώντες

Με το σύνθημα «Ελευθερία, Δικαιοσύνη, Δημοκρατία», στις 27 Φεβρουαρίου του 2011, δηλαδή δέκα ημέρες μετά την πρώτη «ημέρα οργής», κατά την οποία έχασαν τη ζωή τους περισσότεροι από 22 Λίβυοι αντικαθεστωτικοί, σχηματίσθηκε το «Εθνικό Μεταβατικό Συμβούλιο» (National Transitional Council - NTC). Έκτοτε, το NTC λειτουργεί ως η πολιτικο-στρατιωτική ηγεσία των αντικαθεστωτικών. Συνίσταται από 33 μέλη, κάποια από τα οποία εκπροσωπούν διάφορες λιβυκές περιοχές, ενώ κάποια άλλα είναι υπεύθυνα για τομείς όπως οι πολιτικές υποθέσεις, τα οικονομικά, τα νομικά θέματα, η νεολαία, οι πολιτικοί κρατούμενοι και οι στρατιωτικές υποθέσεις. Όπως αναφέρεται και επίσημα, το NTC θα ασκεί εξουσία μέχρι τη διεξαγωγή ελεύθερων και δημοκρατικών εκλογών.

Όλα αυτά βέβαια συμφωνήθηκαν σε μια χρονική περίοδο, κατά την οποία οι Λίβυοι αντικαθεστωτικοί είχαν ως κύρια αποστολή την πτώση του κανταφικού καθεστώτος. Στην παρούσα φάση, η κατάσταση χαρακτηρίζεται ρευστή και στους κόλπους της διεθνούς κοινότητας επικρατεί σκεπτικισμός για τις μελλοντικές εξελίξεις, οι οποίες θα επηρεασθούν από τις προθέσεις των Λίβυων της περιοχής της Βεγγάζης (ανατολική Λιβύη), της Τριπολιτανίας (δυτική Λιβύη) και των Βερβέρων του νότου, αλλά και από τις προθέσεις και παρεμβάσεις των «ουκ ολίγων εξωτερικών δρώντων», κυρίως από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ για προφανείς λόγους.

Είναι γεγονός ότι οι αντικαθεστωτικοί δεν συνιστούν μια δύναμη που διακρίνεται για τη συνοχή της. Για παράδειγμα, οι αντικαθεστωτικοί της Βεγγάζης, που παραδοσιακά δεν έτρεφαν και τα καλύτερα συναισθήματα για το καθεστώς, αποτελείται από πρώην υπουργούς του καθεστώτος που αποστάτησαν, προσωπικότητες της αντιπολίτευσης που αντιπροσωπεύουν ένα φάσμα πολιτικών ιδεολογιών, φανατικούς ισλαμιστές, κοσμικούς, εθνικιστές, σοσιαλιστές, πρώην στρατιωτικούς των κανταφικών ενόπλων δυνάμεων, μέλη παραστρατιωτικών οργανώσεων, κτλ. Πριν ένα περίπου μήνα, η δολοφονία του διοικητή των αντικαθεστωτικών δυνάμεων και πρώην υπουργού Εσωτερικών, στρατηγού Abdel Fattah Younis, κατέδειξε ότι μεταξύ των αντικαθεστωτικών υπάρχει έλλειμμα συνοχής.

Στη μετά-Qadhafi εποχή, τα ζητούμενα είναι δύο: η ενότητα του λιβυκού λαού και η ανάκαμψη της οικονομίας. Η ενότητα θα βελτιώσει το επίπεδο της εσωτερικής ασφάλειας, ενώ η οικονομία θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη γρήγορη ανασυγκρότηση της χώρας. Αν δεν αποκατασταθεί η τάξη, τότε η χώρα κινδυνεύει να ακολουθήσει τα βήματα του Ιράκ στη μετά-Saddam εποχή. Αντίστοιχα, η οικονομία της χώρας, δηλαδή οι εξαγωγές υδρογονανθράκων, θα επιδεινωθεί περαιτέρω. Προβάδισμα στις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου έχει η Γαλλία που πρώτη αναγνώρισε το «Εθνικό Μεταβατικό Συμβούλιο», αλλά και η Βρετανία, οι ΗΠΑ και το Κατάρ που πρωτοστάτησαν στις αεροπορικές επιχειρήσεις κατά των ενόπλων δυνάμεων του καθεστώτος. Επίσης, αναμένεται αυξημένη δραστηριότητα από ιταλικής πλευράς, λόγω του σημαντικού ρόλου της εταιρείας ENI στην παραγωγή και διάθεση των λιβυκών υδρογονανθράκων, αλλά και την εξάρτηση της Ιταλίας από το φυσικό αέριο. Δυναμικά μπαίνει στο παιχνίδι και η Τουρκία με το γνωστό ισλαμικό προφίλ που έχει υιοθετήσει τελευταία ο πρωθυπουργός Erdogan.

Γιαννακόπουλος Βασίλης